

СИЛАБУС КУРСУ
«Сімейне консультування»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія») за
 освітньо-професійною програмою «Практична психологія»
 факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Сімейне консультування
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-11 Понеділок 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Томаржевська Інна Володимирівна (лекції) innatom@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди з 11.00 до 13.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія з практикумом», «Психодіагностика», «Консультативна психологія»
Мета та завдання курсу	<p>Мета навчальної дисципліни «Сімейне консультування» полягає в орієнтуванні студентів у змісті сімейного консультування, їх підготовки до проведення сімейного консультування.</p> <p>Завдання курсу «Сімейне консультування»:</p> <p>допомога студентам у засвоєнні сутності психологічного консультування і сімейного консультування зокрема;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз відмінностей сімейного консультування від сімейної психотерапії - визначення ролі психолога-консультанта у процесі сімейного консультування; - засвоєння методів діагностики проблем сім'ї; - виявлення основних причин, з якими подружжя звертається до психолога-консультанта; - допомога студентам у виборі найбільш ефективних психотехнік під час роботи з подружжям.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Основи психокорекції», «Консультативна психологія», «Основи психотерапії», «Психотерапія», «Патопсихологія».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Сімейне консультування» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. Підходи до технології консультативної взаємодії» аналізуються основні теоретичні уявлення щодо сімейного консультування; розкривається понятійний і термінологічний апарат дисципліни; висвітлюються види та особливості застосування конкретних методик психодіагностики в

	галузі сімейного консультування; У змісті другого модуля «Основні проблеми сімейного консультування» висвітлюються особливості роботи психолога з різними видами проблем; відпрацьовуються навички оволодіння консультативними техніками; розкривається специфіка сімейного консультування.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти базовими вміннями та навичками, необхідними психологу в практичній діагностичній діяльності з метою забезпечення ефективності процесу надання консультативної допомоги сім'ї.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Сімейне консультування» є дисципліною самостійного вибору ЗВО (варіативна частина)
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається основним теоретичним положенням та поняттям генсе, засвоює правила здійснення консультативного процесу у рооті з сі'мєю. Головний аргумент: курс допомагає у особистісно-професійному становленні успішного фахівця та сприяє у формуванню консультативних навичок та умінь.
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел • ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. • СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах • СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. • СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні ефекти і феномени сімейного консультування • терапевтичні аспекти сімейного консультування; • теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування; • базові принципи роботи психолога з основними категоріями клієнтів. <p><i>Вміти:</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • проводити і аналізувати консультативну бесіду; • володіти навичками (вербальними і невербальними) підтримки контакту; • використовувати в бесіді базові навички – рефлексивного та не рефлексивного, активного слухання; • ставити запитання, виділяти головне під час консультативної бесіди; • володіти технікою отримання і аналізу інформації в консультуванні; • конкретизувати, планувати, формулювати мету
Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрорішення, інверсії, емпатії, конкретної професійної ситуації</p> <p>Лабораторна робота</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. «Соціально-психологічна характеристика сучасної сім'ї. Підходи до технології консультативної взаємодії»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна робота «Організація і проведення психодіагностичного обстеження сім'ї» 2. Індивідуальна робота «Основні стадії сімейного консультування» 3. Індивідуальна робота «Техніки сімейного консультування» 4. Відмінні риси психологічного консультування і психотерапії <p>Модуль 2. «Основні проблеми сімейного консультування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості консультативної роботи з подружжям при проблемі несумісності у подружніх стосунках 2. Особливості сімейного консультування з проблем ревності та зради. 3. Специфіка консультування подружжя при розлученні.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – К.: Укртехпресс, 1997. – 215с. 2. Бодалев А.А., Столин В.В. Семья в психологической консультации. Опыт и проблемы психологического консультирования. Москва, 1989. 3. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї. – Київ, 2001. 4. Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. Основы психотерапии. – К., 1999. 5. Васильковская С.В., Горностай П.П. Психологическое консультирование: ситуационные задачи. – К.: Выща шк., 1996. 6. Вачков И. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учеб. пособие. – М., 1999. 7. Диагностика семьи. Методики и тесты. Под ред. Райгородского Д.Я. – Самара, 2004. 8. Копьев А.Ф. Индивидуальное психологическое консультирование в контексте семейной теории // Вопросы психологии, 1986, № 4. 9. Кочунас Р. Основы психологического консультирования. – М., 1999. 10. Малкина – Пых И.Г. Возрастные кризисы. – М.: Эксмо, 2005. 11. Носс И.Н. Введение в технологию психодиагностики. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2003. 12. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека. – М.: Прогрес, 1994. – 480с. 13. Черников А. Системная семейная психотерапия. - Санкт-Петербург, 2001. 14. Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультування. - Львів, 2004. 15. Эйдмиллер Э.Г. Методы семейной диагностики и психотерапии: Метод. пособие. – М.: Фолиум, 1996. 16. Эйдмиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Психология и психотерапия семьи.–СПб., 1999 17. Эйдмиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Семейная психотерапия. – Л.: Медицина, 1990.

	<p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бурменская Г.В., Карабанова О.А., Лидерс А.Г. Возрастно-психологическое консультирование: Проблемы психического развития детей. Москва, 1990. 2. Витакер К., Нейпир О. Семья в кризисе. – Москва, 2005. 3. Гриндер Д., Бэндлер Р., Сатир В. Семейная терапия. Воронеж, 1993. 4. Марковская И.М. Тренинг взаимодействия родителей с детьми. Санкт-Петербург, 2000. 5. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. Москва, 1994. 6. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Москва, 1989. 7. Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Мистецтво взаєморозуміння. Психологія та педагогіка сімейного спілкування. - Київ, 1998. 8. Райт Н. Отож, ви одружуєтесь. Як будувати міцні, тривалі стосунки. – Київ, 2002. 9. Фримен Девид. Техники семейной психотерапии. – Санкт-Петербург, 2001. 10. Шуман С.Г. Опыт организации психолого-педагогического консультирования // Вопросы психологии, 1983, № 3. – К.:Освіта, 1992 																				
<p>Політик а курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																				
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="284 1304 1531 1570"> <thead> <tr> <th>Вид діяльності</th> <th>Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th>Кількість одиниць до розрахунку</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Робота на лабораторному занятті</td> <td>5</td> <td>8</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>ІНДЗ</td> <td>10</td> <td>4</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>10</td> <td>2</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторних (практичних) занять</p>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на лабораторному занятті	5	8	40	ІНДЗ	10	4	40	Модульна контрольна робота	10	2	20	максимальна кількість балів 100			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																		
Робота на лабораторному занятті	5	8	40																		
ІНДЗ	10	4	40																		
Модульна контрольна робота	10	2	20																		
максимальна кількість балів 100																					

